

Rondblik

De verkondigende evangelist Leren van Duitsland (2)

H. Drost

Samenvatting drie artikelen over evangelisatie

Evangeliseren is je begeven op glad ijs. Wie zonder deugdelijke uitrusting gaat, zal verdrinken (eerste artikel). De deugdelijke uitrusting is de bijbelse waarheid (tweede artikel). Uitgerust met de waarheid van God mag je proberen bij de ander te komen (derde artikel).

Afkeer van de waarheid

Het boek *Evangelisation in der Postmoderne* van dr. Wolfgang Nestvogel wil ons wat kritischer maken tegenover de cultuur om ons heen. Postmoderne opvattingen hebben geweldige invloed. Als je merkt hoe ook de kerkmens van tegenwoordig eropuit is om wat te beleven en daarbij nauwelijks geïnteresseerd lijkt waar de kick vandaan komt, zijn we kwetsbare kerken aan het worden.

Evangelisatie als interkerkelijke overbrugging

Met het afnemen van de bereidheid voor een bijbelse leer op te komen, gaat een streven naar harmonie onder christenen gelijk op. De eenheid in handelen (evangeliseren) gaat de eenheid in de leer verdringen. Evangelischen ontmoeten rooms-katholieken op een Alpha-cursus en de eenheid ligt in de beleving. Er is geen ijver meer voor de waarheid, maar hang naar ervaring. In dit vacuüm gaat evangelisatie een merkwaardige rol vervullen. Ja, het samen evangeliseren moet het lege gat opvullen. In plaats van gezamenlijke liefde tot de waarheid komt gezamenlijke actie in evangelisatie. Maar daarmee lijdt de evangelisatie aan een postmodern euvel: er is een leeg gevoel ten aanzien van de echte, beslissende waarheid.

De centrale waarheid

Van dr. Lloyd-Jones heeft Nestvogel geleerd welke waarheden voor evangelisatie onopgeefbaar zijn. Nestvogel heeft een dissertatie geschreven over de missionaire prediking van Martyn Lloyd-Jones. Via die studie kwam hij tot de volgende waarheden waar gezonde bijbelse evangelisatie van uit moet gaan en heen moet werken.

- a. Uitgangspunt van de inhoud van evangelisatie is de heilige en persoonlijke God; Hij is de Schepper aan wie ieder mens verantwoording schuldig is; de beslissende vraag in elk mensenleven is hoe een mens tegenover God staat (zie Joh. 17:3);
- b. in Gods oordeel wordt de mens - hoewel als schepsel geliefd - gezien als een vijand van God, die onder de toorn van God staat (zie Joh. 3:36; Rom. 5:8v); hij *doet* maar niet wat zonden, maar hij *is* in de kern van zijn wezen zondaar (zie Mat. 15:18v), d.w.z. hij is een trotse rebel tegenover God;
- c. in Jezus Christus - die door zijn plaatsvervangend sterven de straf voor ons op Zich neemt en in de opstanding de dood de macht ontnemt - opent de rechtvaardige God een genadige weg tot redding;

d. op grond van het in kruis en opstanding gewerkt heil roept God de zondaar tot bekering en tot geloof in zijn Zoon Jezus Christus;   e. aan de hand van de houding van een mens tegenover Hem valt een beslissing over het eeuwig lot van de mens. Het gaat om hemel of hel.

De leer in geding: de rechtvaardiging

Het is wel interessant om onze manier van evangeliseren eens te spiegelen aan deze centrale inhoud. In zijn boek gaat Wolfgang Nestvogel evangelisatietoespraken na, die in Duitsland gehouden zijn in het kader van de grote en massale evangelisatiecampagne ProChrist.

Deze evangelisatietoespraken worden theologisch ontleed. Dat heeft als nadeel dat je te zwaar geschut kunt richten op pogingen om met het evangelie dicht bij de moderne mens te komen. Theologie bedrijven is wat anders dan evangeliseren: het doordenken van de waarheid binnen de muren is wat anders dan naar buiten treden met die waarheid. Dat vraagt om wijsheid, nuancering en aanpassing. Maar het is aan de andere kant natuurlijk wel waar, dat er een bepaalde manier van denken achter ons spreken schuilgaat. In die zin kun je de vraag stellen welke theologie onze evangelisatie aanstuurt. En het is inderdaad verontrustend dat die vraag nauwelijks meer gesteld wordt.

Wat is nu de les van het doorspitten van evangelisatietoespraken? In veel toespraken blijkt in Duitsland de leer van de rechtvaardiging niet echt aan de orde te komen. De achtergrond is dat de zonde niet serieus genoeg genomen wordt. En dat herken ik in Nederland. De toon van veel - ook gereformeerde - evangelisatie wordt helemaal beheerst door het 'God houdt van je'. Je kunt dat - volgens Nestvogel - wel zeggen over de mens als schepsel, maar niet over de mens als zondaar. En waar dat laatste buiten beeld raakt, wordt de boodschap onzuiver. De zonde wordt niet meer serieus genomen, en de boodschap wordt meer een therapeutisch verhaal voor de aangeslagen zondaar dan de reddende boodschap voor de schuldige zondaar.

Wat in de kerk gebeurt, heeft z'n weerslag in de evangelisatie. Al jaren speelt in onze kerken dat gemeenteleden aangeven niet meer uit de voeten te kunnen (en te willen) met de boodschap van Gods toorn over de zonde. Net zoals in de wereld weinig bereidheid meer is tot zelfkritiek, zo is het steeds meer in de kerk. Er is weinig bereidheid meer om in de spiegel van Gods wet te kijken: de moderne christen beoordeelt zichzelf en - komt er dan meestal niet beroerd van af. Maar door de diepte van onze ellende weg te redeneren, wordt de rijkdom van de genade afgezwakt. Waar binnen de kerk de boodschap van de genade niet meer wordt doorleefd, wordt de boodschap naar buiten ook wat bleekjes...

Schijnbekerings??

Waar ik het meest over aan het nadenken gezet ben, is dat je op deze manier schijnbekerings in de hand kunt werken. Dat verontrust me nogal - ook over onze eigen praktijk van evangelisatie. Wanneer is een bekering echt? Wanneer kun je zeggen dat een mens door God geraakt is? Let er eens op hoeveel mensen gedoopt worden, maar toch na een paar jaar God vaarwel zeggen. Wat is er gebeurd?

Dat is niet een zaak die wij kunnen oplossen. Maar we kunnen onszelf wel onderzoeken of iemand die op weg is naar de kerk, echt door genade geraakt is. De Heilige Geest overtuigt van zonde. En waar Hij overtuigt van zonde, is het hart omgezet en is het licht van de genade

opgegaan. Van Nestvogel leer ik opnieuw dat de boodschap zo verteld moet worden, dat zonde en genade beleefd worden.

Je kunt jezelf afvragen of je de boodschap goed vertelt aan de hand van de volgende testvragen: ervaart de ander hoe het tot verbroken verhouding tussen God en mens kwam, en waarin deze eigenlijk bestaat? beseft en erkent hij of zij dat zijn of haar toestand door God gezien wordt als rebellie en vijandschap? ervaart iemand dat hij zonder Jezus in Gods eerlijk oordeel terechtkomt? Er zijn schijnbekeringsen..., arglistig is het menselijk hart. Alleen de heldere boodschap van zonde en genade zal redding geven aan het verslagen hart...

‘We moeten ... inzien dat het slechte geweten van de natuurlijke mens heel wat anders is dan overtuiging van zonde. Als iemand benauwd is over zijn eigen zwakheid en over de verkeerde dingen die hij gedaan heeft, betekent dat nog niet dat hij overtuigd is van zonde. ... Als iemand in die omstandigheden de Here Jezus aanroept om hem tot rust te brengen, hem op te vrolijken en hem weer vertrouwen te geven, is er nog geen sprake van behoudend geloof.’¹

De bijbelse leer door de kerk beleden met het oog op evangelisatie

Als je op je in laat werken wat wezenlijk is voor evangelisatie, zie je dat Nestvogel over dingen schrijft, die in de gereformeerde belijdenis zeer helder uit de doeken worden gedaan. Dat geldt bijvoorbeeld ten aanzien van de leer van de Bijbel over de hopeloze situatie van de (zondige) mens alsook over het machtig wonder van de verzoening.

Het is wijzer de inhoud van die belijdenis je eigen te maken dan er hooghartig aan voorbij te gaan. Die belijdenis houdt ons scherp op hoofdzaken: zonde en verzoening. Dat moet verkondigd worden. Dat is de informatie die een mens nodig heeft om zijn ellende voor God te gaan erkennen en de uitweg te vinden in Christus.

Dit is een tweede artikel n.a.v. het boek van dr. Wolfgang Nestvogel, *Evangelisation in der Postmoderne. Wie Wahrheit den Pluralismus angreift...*, uitg. Christliche Literatur-Verbreitung, Bielefeld, 156 pag. ISBN 3-89397-968-9. Prijs €5,90. Het boek is te downloaden via <http://www.clv.de/index.php>.

Noot:

¹ J.I. Packer, *Evangelisatie en de soevereiniteit van God*, Apeldoorn 1995, p. 57.